

บันทึกข้อความ

สพบ.
เลขที่ 1439
วันที่ 29 มิ.ย. 2565
เวลา 15.01

ส่วนราชการ..... กองการเจ้าหน้าที่..... ส่วนวินัย..... โทร. ๓๑๖๙

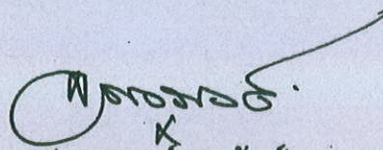
ที่ มท.๐๖๐๓/ว ๒๒๕๖..... วันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง..... เผยแพร่ความรู้แนวทางการลงโทษทางวินัยกรณี “จัดหาพัสดุโดยทุจริต .. ผิดวินัยอย่างร้ายแรง”

เรียน หัวหน้าผู้ตรวจราชการกรม ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์ ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการกอง
เลขานุการกรม และหัวหน้าหน่วยงาน

ด้วยกองการเจ้าหน้าที่ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้แนวทางการลงโทษทางวินัยกรณี “จัดหาพัสดุโดยทุจริต .. ผิดวินัยอย่างร้ายแรง” เพื่อให้เจ้าหน้าที่สังกัดกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เกิดความรู้ความเข้าใจ และใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ รวมทั้งการประพฤติกติและปฏิบัติตน ได้อย่างถูกต้อง เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยสามารถดูรายละเอียดได้จาก <http://www.disaster.go.th> (หน่วยงานภายใน/กองการเจ้าหน้าที่ : หนังสือเวียน/คำสั่ง/ประกาศ หรือ ส่วนวินัย)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดทราบ

(นายจตุรงค์ สุขพัฒน์)

ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่

ปก.ก้าวสู่ทศวรรษที่ ๓
“เป็นหน่วยงานกลางในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูง”

ที่ มท ๐๖๐๓/ว ๕๖๕๖

ถึง สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้แนวทางการลงโทษทางวินัยกรณี “จัดหาพัสดุโดยทุจริต .. ผิดวินัยอย่างร้ายแรง” เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดเกิดความรู้ความเข้าใจ และใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ รวมทั้งการประพฤติและปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ จึงขอให้สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดทราบ โดยสามารถดูรายละเอียดได้จาก <http://www.disaster.go.th> (หน่วยงานภายใน/ กงการเจ้าหน้าที่ : หนังสือเวียน/คำสั่ง/ประกาศ หรือ ส่วนวินัย)

กงการเจ้าหน้าที่

ส่วนวินัย

โทร. ๐ ๒๖๓๗ ๓๑๖๙

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๒๒๐๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ person6@disaster.go.th

ปก.ก้าวสู่ทศวรรษที่ ๓
“เป็นหน่วยงานกลางในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูง”

จัดหาพัสดุโดยทุจริต .. ผิดวินัยอย่างร้ายแรง !

ผู้ฟ้องคดี ดำรงตำแหน่งเภสัชกร ๘ วช. ประจำสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ได้รับแต่งตั้งให้เป็นเจ้าหน้าที่พัสดุ มีหน้าที่ดำเนินการจัดหาจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ถูกกล่าวหาว่า กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงโดยมีมูลกรณีสืบเนื่องจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค ได้ตรวจสอบการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์จากเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากส่วนกลาง พบว่า ในการดำเนินการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีใบยา ผู้เกี่ยวข้องมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าทุจริตและไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย กล่าวคือ มีการเบิกจ่ายเงินให้กับผู้ขายไปก่อน ทั้ง ๆ ที่การจัดส่งเวชภัณฑ์ยังไม่ครบถ้วน คณะกรรมการตรวจรับลงนามตรวจรับโดยที่ไม่ได้มีโอกาสตรวจนับ มีการจัดทำหลักฐานอันเป็นเท็จ มีการจัดซื้อจากผู้ขายรายเดียวกันที่มีราคาสูงกว่า และมีลักษณะเป็นการแบ่งซื้อให้มีวงเงินในใบสั่งซื้อแต่ละฉบับไม่เกินวงเงินสำหรับการจัดซื้อโดยวิธีตกลงราคา

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (ปลัดกระทรวงสาธารณสุข) จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ฟ้องคดี และบุคคลที่เกี่ยวข้อง และต่อมาได้มีคำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่ง แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ (คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน) และรองนายกรัฐมนตรี สั่งและปฏิบัติราชการแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ (นายกรัฐมนตรี) ยกอุทธรณ์

ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องเพื่อขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษา เพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ โดยอ้างว่าการดำเนินการตามที่ถูกกล่าวหาและผู้เกี่ยวข้องหลายคนและมีหลายขั้นตอน ผู้ฟ้องคดีเป็นเพียงผู้รับคำสั่งให้ปฏิบัติ โดยทำรายการจัดซื้อ รวบรวมเอกสาร ติดต่อประสานงานและเสนอนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพิจารณา แต่ผู้บังคับบัญชาได้รับการลงโทษเพียงปลดออก และข้าราชการอีกสามคนถูกลงโทษเพียงภาคทัณฑ์ อีกทั้งการกระทำไม่ถึงกับเป็นเหตุให้ทางราชการเสียหายอย่างร้ายแรง เพราะต่อมาหน่วยงานก็ได้รับสินค้าครบถ้วนตามสัญญาแล้ว นอกจากนี้ ในทางคดีอาญาพนักงานสอบสวนก็มีความเห็นควร "สั่งไม่ฟ้อง" การวินิจฉัยจึงควรรอผลการพิจารณาของพนักงานอัยการก่อน

ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีรับฟังได้หรือไม่ ?

ประเด็นแรก คำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ หากต่อมาหน่วยงานก็ได้รับสินค้าครบถ้วนตามสัญญาแล้ว

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ความมุ่งหมายของการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการก็เพื่อควบคุมความประพฤติให้ข้าราชการดำรงตนให้สมศักดิ์ศรีของตำแหน่งหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และในการพิจารณาโทษทางวินัยผู้บังคับบัญชาย่อมต้องพิจารณาไปตามระดับความร้ายแรงของการกระทำหรือพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหา ตลอดจนหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้กระทำผิดแต่ละคนเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกกล่าวหา

เมื่อผลการสอบสวนมีพยานหลักฐานเชื่อได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหาจริง โดยผู้ฟ้องคดีได้ทำหลักฐานอันเป็นเท็จโดยลงลายมือชื่อในใบส่งของว่าเป็นผู้รับทั้งหมดโดยที่ยังไม่มีของให้ตรวจนับ และได้รวบรวมเอกสารเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงิน ส่งให้งานการเงินเพื่อเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้ขายไปก่อนที่จะได้รับสินค้าครบถ้วน มีการปรับเปลี่ยนราคาสิ่งของโดยได้ออกใบส่งของใหม่และได้เปลี่ยนราคารายการต่าง ๆ ให้สูงขึ้นเพื่อเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้ขายอันแสดงถึงการปฏิบัติหน้าที่ราชการเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้

นอกจากนี้ ยังได้จัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ในลักษณะแบ่งซื้อ โดยแยกใบสั่งซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่เป็นชนิดเดียวกันจากผู้ขายรายเดียวกันหรือผู้ขายที่จดทะเบียนการค้าไว้หลายชื่อแต่เป็นเจ้าของเดียวกัน ให้มีวงเงินในใบสั่งซื้อแต่ละฉบับไม่เกินวงเงินสำหรับการจัดซื้อโดยวิธีตกลงราคา ซึ่งการจัดซื้อดังกล่าวสามารถจัดซื้อโดยวิธี

สอบราคาหรือประกวดราคาได้ทันตามกำหนดเวลา อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ทำให้ราชการได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงไม่ว่าต่อมาในภายหลังหน่วยงานจะได้รับสินค้าครบถ้วนหรือไม่ก็ตาม

พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่สมควรได้เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม และมาตรา ๘๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งมาตรา ๑๐๔ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี

ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงเป็นการใช้ดุลพินิจที่เหมาะสมตามความร้ายแรงแห่งกรณีตามมาตรา ๑๐๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงชอบด้วยกฎหมายและคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ จึงชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน

ประเด็นที่สอง การออกคำสั่งลงโทษทางวินัยจะต้องรอผลการพิจารณาของพนักงานอัยการก่อนหรือไม่ ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การดำเนินคดีอาญากับการดำเนินการทางวินัยมีวัตถุประสงค์ที่ต่างกัน ซึ่งการดำเนินคดีอาญามีวัตถุประสงค์ที่จะควบคุมแก้ไขมิให้บุคคลกระทำการอันกฎหมายบัญญัติว่าเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ โดยนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษตามกฎหมายและโทษทางอาญามีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ดังนั้น กระบวนการและขั้นตอนของการสอบสวนเพื่อลงโทษผู้กระทำผิดทางอาญาจึงต้องมีพยานหลักฐานโดยชัดแจ้ง มิเช่นนั้นแล้วต้องยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้ผู้ถูกกล่าวหา ส่วนการดำเนินการทางวินัยเป็นมาตรการที่มุ่งจะป้องปรามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการฝ่าฝืนข้อห้ามตามที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด รวมทั้งขนบธรรมเนียมของทางราชการกำหนดไว้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาระเบียบวินัยของเจ้าหน้าที่ให้เป็นผู้เหมาะสมและสมควรแก่ความไว้วางใจของสาธารณชนที่จะใช้อำนาจรัฐในการจัดทำบริการสาธารณะเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน

เมื่อพยานหลักฐานจากการสอบสวนฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำผิดตามที่ถูกกล่าวหาจริง ทั้งไม่มีบทบัญญัติกฎหมายใดให้การดำเนินการทางวินัยต้องฟังผลการดำเนินคดีอาญา ดังนั้น การลงโทษทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดีจึงไม่จำเป็นต้องรอผลการพิจารณาของพนักงานอัยการแต่อย่างใด

ดังนั้น คดีนี้นอกจากจะเป็นบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการที่ดีสำหรับหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจในการใช้ดุลพินิจอย่างเหมาะสมในการลงโทษข้าราชการที่กระทำผิดวินัย โดยคำนึงถึงระดับความร้ายแรงของการกระทำหรือพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหา ตลอดจนหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้กระทำผิดแต่ละคนและโดยไม่จำเป็นต้องรอผลคดีอาญาแล้ว ยังเป็นอุทาหรณ์ที่ดีสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ รวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่น ๆ ในหน่วยงานทางปกครองทุกแห่งที่จะต้องดำรงตนให้สมศักดิ์ศรีของตำแหน่งหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนที่ทางราชการได้กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดและด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่อาศัยโอกาสที่ตนมีหน้าที่กระทำการใด ๆ ที่เป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือบุคคลอื่น เพราะการถูกลงโทษทางวินัยเพราะเหตุทุจริตต่อหน้าที่ราชการหรือเหตุอื่นใดและไม่ว่าโทษทางวินัยนั้นจะอยู่ในระดับใด นอกจากเป็นการทำลายเกียรติศักดิ์ของการเป็นข้าราชการและตำแหน่งหน้าที่การงานของตนแล้ว ยังก่อให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการอีกด้วย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๔๗๔/๒๕๕๖)

การกระทำดังกล่าวถือเป็นความผิดวินัยร้ายแรง

หลักกฎหมาย/บรรทัดฐานที่เกี่ยวข้อง

เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุครุภัณฑ์ จะต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนที่ทางราชการได้กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด การจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ และกระทำการทุจริตต่อหน้าที่ ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาสามารถลงโทษได้โดยไม่ต้องรอฟังผลการพิจารณาในคดีอาญา
